

Academia Plutonica

Studententradities in niet-Duitstalige landen

Pee Dirix v. Kosmos
21 maart 2021

Overzicht

- Duitstalig
 - Inclusief Estland, Letland, België
- Scandinavië
- Romaanse landen
- Nederland
- Polen, Litouwen
- Hongarije

Scandinavië (1)

- Zweden + Finland: geen revolutie, oude structuren (naties) blijven bestaan
- Bestaan nog steeds aan oudere universiteiten: Uppsala, Lund, Helsinki
- Zeer groot, officieel nog altijd regionaal, verplicht lidmaatschap
- Niet verplicht aan nieuwe universiteiten van Linköping/Norrköping en Umeå
- Inspektor, kuratel, förmänner
- Sittning/sits/sitsit

Scandinavië (2)

Scandinavië (3)

- Uppsala: naties sinds ~1640
 - Aantal studenten 200 -> 1000
 - Sinds 1835: 13 officieel erkende naties
 - Lidmaatschap verplicht -> Skånelandens nation (1964)
 - Tussen 500 en 7000 leden
 - Kuratorskonventet
 - Curator curatorum, vice-cc, custos pecuniae
 - Uppsala studentkår (1849), Farmaceutiska studentkåren (1891)
 - Verplicht lidmaatschap
 - 4 studentenordnar
 - Georganiseerd in loges

Scandinavië (4)

Scandinavië (5)

- Lund: naties sinds 1668
 - Sinds 1928: 13 officieel erkende naties
 - Lidmaatschap verplicht
 - Tussen 1000 en 5000 leden
 - Geleid door inspektor
 - Kuratel (dagelijks bestuur) = aantal kuratorer
 - Förmänner: belast met specifieke taken
 - Cfr. Vice-praesides Ekonomika (kamerverhuur, bar, feesten, ...)
 - Kuratorskollegiet ~ cfr. SK
 - Presidium o.l.v. ordförande; custos pecuniae
 - LU Studentkårer ~ faculteitskringen

Scandinavië (6)

- Linköping/Norrköping
 - Naties sinds jaren '80
 - Lidmaatschap niet verplicht, niet erkend
 - 2 actieve in Linköping, 1 in Norrköping (~ 200 leden/natie)
 - Sektioner (cfr. faculteitskringen)
- Umeå
 - Naties sinds 1979/1990
 - Lidmaatschap niet verplicht (behalve in 1990-94)
 - 4 actieve, geleid door inspektor
 - Umeå studentkår (1959), verplicht (1983-2010)

Scandinavië (7)

- Turku (Åbo) / (1827) Helsinki (Helsingfors)
 - Naties sinds 1643 (nation/osakunta)
 - Lidmaatschap niet verplicht, niet erkend
 - 4 Zweedse en 11 Finse naties actief sinds 1933
 - 1852-1868 verboden door Russische autoriteiten
 - Inspektor/inspehtori, kurator/kuraattori, fuksimajuri
 - 1880: Studentkår /Ylioppilaskunta
- Tartu
 - Naties in 17^e-18^e eeuw (Zweedse tijd)

Scandinavië (8)

- Studentenpet (~ 1848 in Zweden overgenomen uit Duitsland, vanaf 1864 in Finland)
- Studentmössa / ylioppilaslakki
- Lund: twee kleuren (blauw in winter, wit in zomer)
- Vanaf jaren '80 eerder geassocieerd met afstuderen middelbaar

Scandinavië (9)

- Technische pet en overalls
(studenthallare/opiskelijahaalari)

Scandinavië (10)

- Denemarken: studenterhue

Scandinavië (11)

- Noorwegen: duskelue / russelue

Scandinavië (12)

- Færøer: studentshúgva

Scandinavië (13)

- IJsland: stúdentshúfa

Romaanse landen (1)

- Goliardische traditie (1888)
 - Frankrijk: faluche
 - Italië: ordes met orsina/feluca - zang/theater/carnaval

Romaanse landen (2): Italië

- Goliardische traditie (1888)
 - Ontstaan bij viering 800-jarig bestaan universiteit Bologna
 - Pretendeert middeleeuwse vagantentraditie verder te zetten

Romaanse landen (3): Italië

- Goliardische traditie (1888)
 - 117 Goliardia of goliardische ordes in 45 steden
 - Orsina in 4 kleuren: blauw (rechten), rood (geneeskunde), groen (wetenschappen), wit (letteren)
 - Na 1891 vervangen door feluca, geel (economie), zwart (ingenieurs)
 - In Pisa/Siena: punt afgesneden (violata/battezzata)
 - Mantello + placca
 - Bijnamen

Romaanse landen (4): Italië

- Goliardische traditie (1888)
 - Liederboeken
 - Gaudeamus igitur
 - Di canti di gioia (lied van de Italiaanse studenten)
 - Bolli op feluca -> anciënniteit (max. 6-7)
 - Capo-città, Principi senatori (oud-voorzitters)
 - Aanduiding door vorige capo-città of een conclaaf
 - Priore, duca, marchese, barone, gran maestro, ...
 - Sommige regionaal of per faculteit
 - Vnl. in Noord- en Midden-Italië
 - Ook in Ticino en New York
 - Ordini minori: buiten studentensteden

Romaanse landen (5): Italië

- Goliardische traditie (1888)
 - Verdween grotendeels in jaren '60 ('sonno'), heropleving sinds jaren '80
 - Activiteiten:
 - Zang, theater, carnaval
 - Uccellagione/uccellamento (diefstal van attributen)
 - Gioco goliardico: discussie-/speechfestival

Romaanse landen (6): Frankrijk

- Goliardische traditie (1888)
 - Ontstaan in Bologna
 - Traditie van François Rabelais
 - Faluche: hoofddeksel gebaseerd op Bolognese baret
 - 1890: algemene studentenpet
 - Verdwenen grotendeels in jaren '60, heropleving sinds jaren '80
 - Terug aanwezig in meeste studentensteden

Romaanse landen (7): Frankrijk

- Goliardische traditie (1888)
 - Doop met 4 proeven
 - Grand-maître per stad, soms ook grand chambellan (verkozen)
 - Grand vicaire in Parijs
 - 4 "bisdommen": Poitiers, Amiens, Straatsburg en Grenoble
 - Nationale code
 - Kleurenband afhankelijk van studies, faculteitskentekens

Romaanse landen (8)

- Iberische traditie: tunas
 - Gaat terug tot 14^e eeuw in Salamanca
 - Zang/carnaval

Romaanse landen (9)

- Iberische traditie: tunas
 - Leden: tunos of tunantes
 - Naam zou terug gaan op "koning van Tunis"
 - Instrumenten: luit, gitaar, tamboerijn, bandurria, mandoline
 - Kledij: 17^e-eeuws
 - Jubón: wambuis
 - Camisa: wit hemd
 - Pofbroek + kousen
 - Beca: soort lint - afhankelijk van univ./faculteit
 - Capa: mantel

Romaanse landen (10)

- Iberische traditie: tunas
 - Pretendeert terug te gaan tot goliardi
 - Wschl in ~1830 in Salamanca ontstaan
 - 1870-1888: overname in Portugal (ook op licea, nu enkel nog in Évora)
 - Rondas (E): optredens in cafés/huizen
 - Praxe (P): soort doop
 - Semana académica (P): verbranden van de becas
 - Portugal: ±300 tunas
 - Ook overgenomen in Latijns-Amerika

Nederland (1)

- Corps / Studentenvereniging
 - Bestaat uit verschillende disputen (al dan niet gemengd) en/of jaarclubs
 - Ontstaan vanaf 1815 uit groensenaten
 - 04/02/1815: Groninger Studentencorps Vindicat atque Polit
 - Dispuut: oorspronkelijk eloquentietests
 - Ook onafhankelijke disputen en landelijke verenigingen met in elke stad een dispuut
 - Senaat, reünist, aspirantentijd, ontgroening (cfr. doop), inauguratie (cfr. ontgroening VL), sociëteit

Nederland (2)

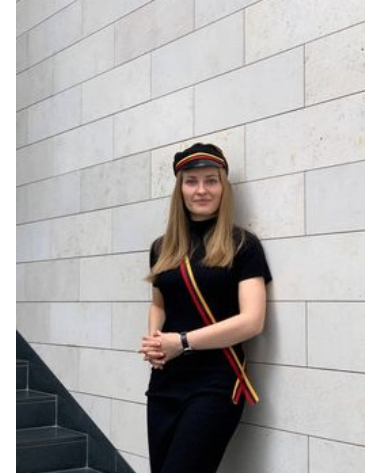
- Corps / Studentenvereniging
 - Vanaf 1886: confessionele verenigingen
 - Jaarclubs: na WO II
 - Jaren '60-'70: dalende ledenaantallen
 - Jaren '80: heropleving, herstel dresscode en ontgroeningen
 - Algemene Senaten Vergadering (koepel van traditionele corpora)

Polen

- Duits/Baltische en Russische invloeden
 - Corporaties
 - Eerste in Dorpat en Riga
 - Konwent Polonia, Dorpat 1828
 - Arkonia (1879) en Welecja (1883) in Riga
 - Fuks - komiliton - filistyn
 - Kleurdragend, schachten dragen geen kleuren
 - 100-tal corporaties in 1919-1939
 - Verboden tijdens communisme
 - Nu een 15-tal in 6 steden
 - Warschau, Krakau, Posen, Breslau, Danzig, Thorn

Litouwen

- Duits/Baltische en Russische invloeden
 - Corporaties
 - Fraternitas Lituanica (1908) in Sint-Petersburg
 - Junjoras, senjoras, filisterias
 - Petten en linten
 - Bestuur: seniorenraad, functies zoals penningmeester, magister cantandi, magister bibendi, maior domus, scriba
 - Verboden tijdens communisme
 - 8 actieve corporaties (Wilna)

Hongarije (1)

- Turul Szövetség (1919-1945)
 - Nationalistisch, christelijk
 - Georganiseerd per faculteit
 - Levensbond, oud-studenten (dominusoknak/öreguraknak)
 - 40 000 leden in jaren '30, ook niet-studenten
 - Kleurdragend

Hongarije (2)

- Foederatio Americana (1921-1946)
 - Katholiek
 - Geleid door komendátor, praeceptor (vice), anonymus (secretaris), magister magnus en archiadvocatus
 - 24 clubs in Boedapest, ±50 erbuiten; 16 000 leden
 - Kleurdragend (groene muts)
 - Max. 50 mensen/club, eigen huizen
 - Huizen o.l.v. senior, corporatie onder prior

Hongarije (3)

- Keresztény Diákegyesületek Kartellszövetsége (KEDEX) (1994-2012)
 - Katholiek, kleurdragend
 - 4 clubs
 - Danubia Budapest (1989) (scholieren)
 - Pax et Bonum Esztergom (1990) (scholieren)
 - Puszta Kecskemét (1993) (scholieren)
 - K.D.St.V. Suevia-Danubia Fünfkirchen (1991)

Hongarije (4)

- Hongaarse corporaties aan mijnbouwscholen van Leoben en Schemnitz (begin 19e eeuw)
- Társas-Kör (Wenen, 1862)
- Corps Franconia Ofen (1867-1914)
- Gothia, vanaf 1925 Suevia (1918-1945)
- Suevia Pannonica in Fünfkirchen (jaren '30)
- Burschenschaft Langobardia (1919-?)
- Corps Nassovia (2007, Szeged/Boedapest)

Einde